

28.08.2020 р. № 5/53

Директору, заступнику директора з
навчальної роботи закладу загальної
середньої освіти

*Про нову форму навчальної роботи та
дистанційне навчання*

Шановні керівники!

Карантин і дистанційне навчання змусили терміново налагоджувати нову форму навчальної роботи, яка порушила звичний порядок. Виникла потреба в навчальних матеріалах, що були б адаптовані для самостійного опрацювання школярами і дистанційної передачі електронними засобами. Вчителі шукали новий зміст взаємодії з учнями, «на ходу» перебудовували навчальний процес.

Головним чинником труднощів стала зміна функцій вчителя і учня. На відміну від їх розподілу в традиційній класно-урочній системі, на учня було перекладено велику частину навчальної роботи, яку він мав виконувати самостійно. Зросла і його відповідальність за результати. Водночас учитель набув функцій тьютора - наставника, помічника, радника. На практиці реалізувалась схема, за якої учень знання здобуває, а не отримує.

Описана форма навчання застосовувалася вимушено, у форс-мажорних обставинах, без попередньої підготовки. Та все ж, після кількох тижнів роботи пройшла певна адаптація вчителів, учнів і батьків до нової форми. У ній вбачаються і позитивні результати, адже в нинішньому році кількість молодих людей з відмінними результатами ЗНО (200 балів) збільшилася в порівнянні з минулим роком.

Всебічно аналізуючи нинішній стан української школи, заходи з її реформування, доходимо висновку, що акценти в навчальному процесі мають зміщуватися у бік самонавчання дітей. Це якраз та модель, яка була випробувана під час карантину.

Нині відповідальність за організацію освітнього процесу все більше перекладається на школу. Тож педагогічному колективу відводиться визначальна роль у перетвореннях на місцях. Саме тому і звертаємося до керівників навчального закладу щодо поступового запровадження нової форми навчальної роботи в класно-урочній системі.

Що ми пропонуємо?

Прогнозуючи розвиток шкільної освіти в напрямку самонавчання дітей, наш інститут тривалий період займається підготовкою для цього засобів, інструментів і технологій. Всі вони базуються на вітчизняних автоматизованих бібліотечно-інформаційних системах, базах знань індивідуального користування, нових формах навчально-методичних документів, електронних комунікаціях. Навчальному закладу пропонуються:

1. Кабінетна поставка комплекту засобів «Шкільний бібліотечно-інформаційний центр (ШБІЦ)» для облаштування сучасного інформаційного центру на платформі шкільної бібліотеки. Основу складають дві крупні автоматизовані системи: «ШБІЦ-інфо» та «ШБІЦ-облік». Перша, по суті електронна бібліотека, структурована за підсистемами: навчального, виховного, розвивального процесів, адміністративного управління школою, бібліотечно-інформаційного обслуговування. Налічує близько 18 тисяч документів.

Друга система забезпечує створення внутрішкільної бази даних навчальних та методичних матеріалів, які підготовлені кращими вчителями і учнями для використання в навчальному процесі. Крім цього, система використовується для автоматизованого обліку книжкового фонду, а також для бібліотечно-інформаційного обслуговування за сучасними технологіями.

До кабінетної поставки ШБІЦ входять матеріали для розширення інформаційного фонду бібліотеки, оформлення нового освітнього середовища школи, технологія активного випереджувального інформаційного забезпечення і обслуговування АВІЗО.

Вартість кабінетної поставки складає 36 тисяч грн., в тому числі ПДВ 6 тисяч грн.

2. Окремі поставки автоматизованих систем *«ШБІЦ-інфо»* чи *«ШБІЦ-облік»*. Вартість першої на необмежений строк використання складає 12 тис. грн., у тому числі ПДВ 2 тис. грн. Вартість другої системи на необмежений строк використання складає 10,8 тис. грн., в тому числі ПДВ 1,8 тис. грн.

3. Автоматизована база знань (АБЗ) *«Особиста бібліотека вчителя»* для індивідуального користування. Кожен вчитель-предметник, вчитель початкової школи отримує базу, яка наповнена навчальними документами за відповідними: предметом, програмою, класом, темою. Для підвищення кваліфікації вчителю надаються методичні розробки з досвіду роботи кращих педагогів України.

База знань формується за навчальним предметом (основна і старша школи), а також для початкової школи. Вартість однієї складає 480 грн., в тому числі ПДВ 80 грн.

4. Автоматизована база знань (АБЗ) *«Особиста бібліотека школяра»* для індивідуального користування. Учні забезпечуються документами для самостійної роботи з навчання, виховання, розвитку. Основний масив складають навчальні документи наставницького характеру – Інформаційні паспорти навчальних тем. Крім цього, до бази включені тексти літературних творів для програмового читання в 2-9 класах, документи для самовиховання і саморозвитку.

База знань формується за класами. Вартість однієї складає 480 грн., в тому числі ПДВ 80 грн.

5. Електронні періодичні журнали серії «Шкільний вісник». Завдання – інформаційне обслуговування вчителів-предметників та учнів основної та старшої школи за технологією АВІЗО. Кожному з них направляється своє: документи за предметами, класами, навчальними темами, котрі вивчатимуться в наступному місяці. За способом доставки розрізняють: *централізоване і пряме* обслуговування.

Журнал «Шкільний вісник (бібліотекар)» пропонується до передплати школі і реалізовує *централізоване* обслуговування. Тобто, бібліотекар ретранслює окремі частини журналу до кожного вчителя. Вартість на навчальний рік (9 місяців, з серпня по квітень) складає 864 грн, в тому числі ПДВ 144 грн.

Журнал «Шкільний вісник (вчитель, предмет)» пропонується до передплати безпосередньо вчителю і реалізовує *пряме* обслуговування. Вартість на навчальний рік (9 місяців, з серпня по квітень) складає 432 грн, в тому числі ПДВ 72 грн.

Журнал «Шкільний вісник (учень, клас)» пропонується до передплати учню і реалізовує *пряме* обслуговування. Вартість на навчальний рік (9 місяців, з серпня по квітень) складає 324 грн, в тому числі ПДВ 54 грн.

Про опорний документ

Для основної і старшої шкіл опорним навчальним документом є «Інформаційний паспорт навчальної теми». Його мета – забезпечити учня наставницьким матеріалом для самостійного опанування теми, а вчителю надати відповідні методичні розробки. До паспорта додаються інші документи, які розширюють і поглиблюють тематичний матеріал.

Передбачається, що вчитель проаналізує паспорт, за необхідності внесе свої правки чи доповнення. Опісля спрямує його учням для самостійної роботи.

Електронна розсилка здійснюється до початку вивчення теми з місячним випередженням. Так на практиці реалізується технологія інформаційного обслуговування АВІЗО.

Усі роботи з розробки нових форм навчальної роботи виконувалися в межах і в розвиток експерименту за інноваційним освітнім проєктом «Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо» (наказ МОН України від 05.08.2014 р. № 900).

Як вибрати інформаційні продукти?

Вибір залежить від багатьох чинників. Одним із визначальних є фінансові витрати.

Кабінетну поставку ШБІЦ слід оцінювати як найкращий варіант. Вона містить повні бази документів, що забезпечує потреби всіх учасників освітнього процесу. Крім цього, дозволяє перебудувати шкільну бібліотеку в сучасний інформаційний центр, оновлює наглядність й освітнє середовище в школі, відкриває перспективи розвитку навчального закладу на основі комунікаційних технологій.

Придбання двох крупних автоматизованих систем вирішить більшість завдань кабінетної поставки, крім додаткового оснащення бібліотеки як інформаційного центру та оновлення приміщень школи.

Автоматизовані бази знань індивідуального користування орієнтовані на вчителів і учнів (батьків), які приймають концепцію їх створення, налаштовані на інноваційні підходи в освітньому процесі й готові до впровадження нових форм роботи. Особливості поставки: добровільна ініціатива з боку замовників та власні кошти для придбання. Бази знань зручні в тому, що разово встановлюються на особистий комп'ютер і надалі не потребують Інтернету. З ними можна працювати протягом навчального року.

Електронні журнали покликані здешевити та спростити процес обслуговування, поступово переконувати користувача в необхідності і ефективності нової форми навчання, привчати школярів до самонавчання, як перспективного напрямку розвитку освіти.

Усі інформаційні продукти поставляються за договором (юридичні особи) або спрощеним способом оплати (фізичні особи). Розробник забезпечує розгортання і впровадження автоматизованих систем в експлуатацію. До їх складу включаються інструктивні документи для реалізації технології АВІЗО, проводиться навчання педагогів, бібліотекаря.

Для прийняття рішення пропонуємо наступне:

√ детальніше ознайомитися з презентаційним проспектом кабінетної поставки ШБІЦ за посиланням: <http://libcenter.com/images/pdf/prezentatciyniy-prospekt.pdf> ;

√ проінформувати вчителів, учнів про можливість придбання автоматизованих баз знань, електронних журналів індивідуального користування.

Просимо визначитися.

Телефони для довідок: (044) 528-28-75; (066) 744-07-41; (067) 474-59-55.

E-mail: passport01@ukr.net.

Відповідальний працівник Герасименко Ірина Миколаївна

Директор УкрІНІ

Ю. М. Зражевський